

Werk veilig + gezond

AAS-LIJST: ARBO AANDACHTSPUNTEN BIJ HET AANBESTEDEN VAN SCHOONMAAKONDERHOUD

Versie 24 maart 2009

Achtergrond

Hoewel het schoonmaakbedrijf als werkgever verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden van de schoonmakers, is ook de opdrachtgever verplicht om zorg te dragen voor derden - dus ook voor de schoonmakers - in zijn gebouw op op zijn locatie (artikel 10, Arbowet).

Hieruit vloeit voort dat opdrachtgever en schoonmaker verplicht zijn tot het samenwerken aan goede arbeidsomstandigheden voor de schoonmakers (artikel 19, Arbowet).

Dit maakt dat het een gezamenlijk belang is dat het schoonmaakbedrijf kan beschikken over alle relevante informatie met betrekking tot veiligheids- en arbeidsrisico's op de locatie van de opdrachtgever.

Om deze informatie te verkrijgen, is een vragenlijst - de AAS-lijst – ontwikkeld.

De AAS-lijst is - in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid – opgesteld door de RAS, de organisatie van de sociale partners in de Schoonmaak-en Glazenwassersbranche.

Aan u als opdrachtgever wordt gevraagd een aantal vragen te beantwoorden.

Dit resulteert in beknopte en overzichtelijke informatie over eventuele veiligheids- en arbeidsrisico's, noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen of inentingen en de toedeling van de kosten hiervan en over eventuele bijzondere omstandigheden die de productiviteit van de schoonmakers beïnvloeden.

In de aanbestedingsfase is de verkregen informatie noodzakelijk voor het goed kunnen opstellen van een offerte en een werkprogramma.

Na gunning van het contract zal het schoonmaakbedrijf aan de hand van de verkregen informatie een risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E) en een plan van aanpak maken voor het werk op het object. Vervolgens overlegt het schoonmaakbedrijf met u – de opdrachtgever – over de eventueel te ondernemen acties om arbeidsrisico's te voorkomen of te beperken.

Met uw medewerking stelt u de schoonmaakbedrijven in staat de nodige aandacht te geven aan de arbeidsomstandigheden van hun medewerkers. Tenslotte zijn het deze medewerkers die u tot een tevreden klant maken.

Wij rekenen op u.

Arbo Aandachtspunten Schoonmaak (AAS)
Interieur gebouwen (kantoren, scholen e.d.)

Bedrijfsnaam opdrachtgever:

Adres:

Telefoon:

Email:

Algemeen

1. Zijn de actuele arborisico's voor de schoonmaakactiviteiten vastgelegd in uw RI&E (bijvoorbeeld in het gedeelte over uitbesteed werk):

- Ja (voeg a.u.b. een kopie hiervan bij),
- Nee.

Calamiteiten

2. Zijn er BHV-ers beschikbaar tijdens de werktijden van het schoonmaakpersoneel:

- Ja,
- Nee.

3. Is er een bedrijfsnoodplan beschikbaar:

- Ja,
- Nee.

4. Zo ja, is het bedrijfsnoodplan afgestemd op het schoonmaakpersoneel:

- Ja,
- Nee.

Voorzieningen

5. Is er een (eigen) opkomstruimte en omkleedruimte voor het schoonmaakpersoneel:

- Ja,
- Nee.

6. Zijn er werkkasten/opslagruimten conform de PGS 15-richtlijn (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen):

- Ja,
- Nee.

Werkomstandigheden en arbeidsrisico's

7. Zijn er bedrijfsspecifieke arbeidsrisico's* voor de schoonmakers aanwezig:

- Niet van toepassing,
- De volgende risico's: .....
Waar:.....

8. Gelden er bedrijfsspecifieke veiligheidsvoorschriften voor de schoonmakers:

- Niet van toepassing,
- De volgende voorschriften (eventueel los bijvoegen): .....
Waar:.....

9. Zijn er bijzondere omstandigheden die de productiviteit van de schoonmakers negatief beïnvloeden (denk aan grote loopafstanden of het openen en sluiten van veel deuren, etc)?

- Ja: .....
- Nee.

*) arbeidsrisico's: gevaarlijke stoffen, zware voorwerpen, ongunstige houding, slecht bereikbare plaatsen, slecht/onvoldoende licht, ongunstig klimaat, slechte ventilatie etc.

Datum:

Ingevuld door:

Functie:

Handtekening: _____

Toelichting op AAS-lijst Interieur gebouwen

1. Een opdrachtgever is verplicht in zijn RI&E aandacht te besteden aan werk dat uitbesteed wordt. In de praktijk wordt hier geen of weinig aandacht aan besteed. Ook als een opdrachtgever wel beschikt over dit gedeelte van de RI&E is het efficiënt om hem de vragen te laten beantwoorden, hij kent immers, als geen ander, de specifieke risico's van zijn eigen organisatie.
2. In het geval er geen BHV-ers aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden van de schoonmakers is er overleg met de opdrachtgever nodig over een voorziening.
3. en 4. In een bedrijfsnoodplan of calamiteitenplan is onder andere opgenomen hoe te handelen bij brand en andere calamiteiten. Hierbij is het belangrijk dat het ook afgestemd is op de schoonmakers, omdat de schoonmaak vaak plaatsvindt buiten de reguliere werktijden. Ook voor de instructie van de schoonmakers is dit van belang.
5. Niet alleen vinden schoonmakers het prettig als ze over een eigen opkomstruimte, etc, beschikken. Dit komt ook ten goede aan de werkbeleving. Daarnaast is in het Arboconvenant voor de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche afgesproken dat opdrachtgever en schoonmaakbedrijf afspraken maken over voorzieningen voor de schoonmakers, waaronder opkomstruimten en kleedruimte.
6. De schoonmaakmiddelen dienen opgeslagen te worden in voorzieningen die voldoen aan de normen van deze richtlijn.
7. en 8. Bedrijfsspecifieke arbeidsrisico's en veiligheidsvoorschriften kunnen van invloed zijn op de arbeidsomstandigheden van de schoonmakers. Zij kunnen ook kosten met zich mee brengen vanwege het verplichte gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarnaast kan de productiviteit van de schoonmaker hierdoor verminderen. Allemaal zaken die bij het opstellen van een reële offerte van belang zijn.
9. Het is van belang na te gaan of er op het object bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die de gebruikelijke productiviteit van de schoonmaker evrminderen, te denken aan loopsafstanden, de hoeveelheid deuren, tappunten voor water etc.

Arbo Aandachtspunten Schoonmaak (AAS)
Industrie/Vervoer/Gezondheidszorg/Penitentiaire Inrichtingen/Vluchtelingenopvang

Bedrijfsnaam opdrachtgever:

Adres:

Telefoon:

Email:

Algemeen

1. Zijn de actuele arborisico's voor de schoonmaakactiviteiten vastgelegd in uw RI&E (bijvoorbeeld in het gedeelte over uitbesteed werk):
- Ja (voeg a.u.b. een kopie hiervan bij),
  - Nee.

Calamiteiten

2. Zijn er BHV-ers beschikbaar tijdens de werktijden van het schoonmaakpersoneel:
- Ja,
  - Nee.
3. Is er een bedrijfsnoodplan beschikbaar:
- Ja,
  - Nee.
4. Zo ja, is het bedrijfsnoodplan afgestemd op het schoonmaakpersoneel:
- Ja,
  - Nee.

Voorzieningen

5. Is er een (eigen) opkomstruimte en omkleedruimte voor het schoonmaakpersoneel:
- Ja,
  - Nee.
6. Is er een was- en douchegelegenheid waar het schoonmaakpersoneel, indien noodzakelijk, gebruik van kan maken:
- Ja,
  - Nee.

7. Zijn er werkkasten/opslagruimten conform de PGS 15-richtlijn (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen):

- Ja,
- Nee.

Werkomstandigheden en arbeidsrisico's

8. Moeten schoonmakers werken met door u verstrekte (gevaarlijke) chemicaliën:

- Niet van toepassing.
- Met de volgende middelen .....
- Waar toegepast:.....

9. Zijn er bedrijfsspecifieke arbeidsrisico's* voor de schoonmakers aanwezig:

- Niet van toepassing,
- De volgende risico's: .....
- Waar:.....

*) arbeidsrisico's: gevaarlijke stoffen, zware voorwerpen, ongunstige houding, slecht bereikbare plaatsen, slecht/onvoldoende licht, ongunstig klimaat, slechte ventilatie etc.

10. Gelden er bedrijfsspecifieke veiligheidsvoorschriften voor de schoonmakers:

- Niet van toepassing,
- De volgende voorschriften (eventueel los bijvoegen): .....
- Waar:.....

11. Welke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) stelt u verplicht:

- Niet van toepassing, (door naar vraag 13)
- Adembescherming, te weten....., waar.....
- Vloestofdichte chemicaliënbestendige handschoenen, waar .....
- Veiligheidsbril, waar.....
- Gehoorbescherming, waar.....
- Veiligheidsschoenen, waar.....
- Veiligheidshelm, waar.....
- Speciale werkkleding, waar.....
- Anders: ....., waar.....

12. Wie stelt de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar:

- Niet van toepassing,
- Opdrachtgever,

- Schoonmaakbedrijf.

13. Zijn er bijzondere omstandigheden die de productiviteit van de schoonmakers negatief beïnvloeden (denk aan grote loopafstanden of het openen en sluiten van veel deuren, etc)?

- Ja: .....
- Nee.

14. Zijn er (periodieke) gezondheidskundige testen nodig:

- Niet van toepassing, (door naar vraag 16)
- Mantoux-test (TBC-besmetting),
- PAGO's .....
- Overige .....

15. Wie betaalt deze testen:

- Niet van toepassing,
- Opdrachtgever,
- Schoonmaakbedrijf.

Blootstelling aan bloed of andere lichaamsvloeistoffen

16. Zijn er ruimten en/of omstandigheden waarin blootstelling aan bloed of andere lichaamsvloeistoffen mogelijk is?

- Nee. (door naar vraag 20)
- Ja.
Ruimte/omstandigheid: .....

17. Zijn er vaccinaties vereist?:

- Niet van toepassing, (door naar vraag 20)
- Tegen Hepatitis B (contact met menselijk bloed, prikaccidenten)
- Andere: .....

18. Wie betaalt deze vaccinaties:

- Niet van toepassing,
- Opdrachtgever,
- Schoonmaakbedrijf

19. Welk protocol gericht op preventie en afhandeling prikaccidenten wordt gehanteerd?

- Protocol van opdrachtgever

- Protocol van schoonmaakbedrijf

Blootstelling aan cytostatica

20. Zijn er ruimten en/of omstandigheden waarin sprake kan zijn van verontreiniging met cytostatica?

- Nee (door naar ondertekening).
- Ja.

Ruimte/omstandigheid: .....

21. Zijn de feitelijke situaties waarin cytostatica voorkomt ter plaatse adequaat aangeduid?

- Nee.
- Ja.

22. Welk protocol gericht op veilig omgaan met cytostatica wordt gehanteerd?

- Protocol van opdrachtgever
- Protocol van schoonmaakbedrijf

Datum:

Ingevuld door:

Functie:

Handtekening: _____

Toelichting op de AAS-lijst

Industrie/Vervoer/Gezondheidszorg/Penitentaire Inrichtingen/ Vluchtelingenopvang

1. Een opdrachtgever is verplicht in zijn RI&E aandacht te besteden aan werk dat uitbesteed wordt. In de praktijk wordt hier geen of weinig aandacht aan besteed. Ook als een opdrachtgever wel beschikt over dit gedeelte van de RI&E is het efficiënt om hem de vragen te laten beantwoorden, hij kent immers, als geen ander, de specifieke risico's van zijn eigen organisatie.
2. In het geval er geen BHV-ers aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden van de schoonmakers is er overleg met de opdrachtgever nodig over een voorziening.
3. en 4. In een bedrijfsnoodplan of calamiteitenplan is onder andere opgenomen hoe te handelen bij brand en andere calamiteiten. Hierbij is het belangrijk dat het ook afgestemd is op de schoonmakers, omdat de schoonmaak vaak plaatsvindt buiten de reguliere werktijden. Ook voor de instructie van de schoonmakers is dit van belang.
5. Niet alleen vinden schoonmakers het prettig als ze over een eigen opkomstruimte, etc, beschikken. Dit komt ook ten goede aan de werkbeleving. Daarnaast is in het Arboconvenant voor de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche afgesproken dat opdrachtgever en schoonmaakbedrijf afspraken maken over voorzieningen voor de schoonmakers, waaronder opkomstruimten en kleedruimte.
6. In deze sectoren kan de aard van het werk met zich meebrengen dat schoonmakers na afloop van de werkzaamheden een douche nodig hebben. Als deze beschikbaar zijn voor het eigen personeel dienen ze ook voor de schoonmaker toegankelijk te zijn.
7. De schoonmaakmiddelen dienen opgeslagen te worden in voorzieningen die voldoen aan de normen van deze richtlijn.
8. Voor de instructie aan de schoonmakers is het belangrijk om te weten welke middelen gebruikt worden. Bovendien is deze informatie belangrijk om de arbeidsrisico's te kunnen inschatten
9. en 10. Bedrijfsspecifieke arbeidsrisico's en veiligheidsvoorschriften kunnen van invloed zijn op de arbeidsomstandigheden van de schoonmakers. Zij kunnen ook kosten met zich mee brengen vanwege het verplichte gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarnaast kan de productiviteit van de schoonmaker hierdoor verminderen. Allemaal zaken die bij het opstellen van een reële offerte van belang zijn.
11. en 12. Persoonlijke beschermingsmiddelen zijn van invloed op de arbeidsomstandigheden en beïnvloeden ook vaak de productiviteit van de schoonmaker. Daarnaast moet vooraf duidelijk zijn wie de beschermingsmiddelen verstrekt en betaald.
13. Het is van belang na te gaan of er op het object bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die de gebruikelijke productiviteit van de schoonmaker verminderen, te denken aan loopafstanden, de hoeveelheid deuren, tappunten voor water etc.
14. en 15.. Gezondheidstesten zijn in een beperkt aantal sectoren aan de orde. Het is belangrijk om vooraf vast te stellen welke partij de kosten voor zijn rekening neemt. Daarmee wordt voorkomen dat medewerkers niet in de gelegenheid worden gesteld zich preventief te laten vaccineren indien de arbeidsrisico's dit wel noodzakelijk maken.

16. t/m 19. Als er een gerede kans bestaat dat een werknemer op een zodanige wijze in contact komt met bloed of andere lichaamsvloeistoffen dat er een verhoogd risico bestaat op besmetting met bloed overdraagbare aandoeningen (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV) dan dient een preventieve vaccinatie tegen Hepatitis B aan de werknemer te worden aangeboden. Voorts dient er een protocol gehanteerd te worden gericht op voorkoming en adequate afhandeling van prikaccidenten. Er is een specifiek op de schoonmaakbranche toegespitst protocol (Protocol Prikaccidenten voor schoonmaak-werkzaamheden).
20. t/m 22. Blootstelling aan cytostatica (geneesmiddelen die ingezet worden bij de chemotherapeutische behandeling van met name kankerpatiënten) kan een risico vormen voor werknemers die er beroepsmatig (zoals schoonmakers) mee in aanraking komen. Als er situaties zijn waarin sprake kan zijn van verontreiniging met cytostatica dienen deze adequaat aangeduid te zijn en dient er een protocol gehanteerd te worden gericht op veilig omgaan met cytostatica. Er is een specifiek op de schoonmaakbranche toegespitst protocol (Protocol Veilig Omgaan met Cytostatica voor schoonmaakwerkzaamheden).